

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12P/143/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821202705
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Svičinová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2023:7821202705.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Antóniou Svičinovou, vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa: X. O., A.. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, Šafárikova 112, 048 01 Rožňava dieťaťa rodičov: matka - Y. O. W., A.. XX.XX.XXXX, S. W. M., t.č. Rožňava, Kyjevská 8, práv. zast. Advokátska kancelária - JUDr. Erika Simanová, s.r.o., so sídlom Akademika Hronca 9, Rožňava, otec - W.. F. O., A.. XX.XX.XXXX, W. H. X., H. X, v konaní na návrh matky o zmenu úpravy stykov, takto

rozhodol:

I. Mení rozsudok Okresného súdu Rožňava, č.k. 8P/13/2021-93 zo dňa 27.04.2021 v časti stykov otca W.. F. O., A.. XX.XX.XXXX, s maloletým X. O., A.. XX.XX.XXXX tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým bez obmedzenia na základe vzájomnej dohody rodičov.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

III. Štátu priznáva nárok na náhradu trov konania voči otcovi v rozsahu 100%.

IV. Otec je povinný zaplatiť súdu trovy konania vo výške 159,36 eur na účet Okresného súdu Rožňava do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Štátu priznáva nárok na náhradu trov konania voči matke v rozsahu 100%.

VI. Matka je povinná zaplatiť štátu trovy konania vo výške 159,36 eur na účet Okresného súdu Rožňava do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 24.09.2021 domáhala zmeny úpravy stykov tak, že otec bude oprávnený sa stykať s maloletým každý druhý týždeň po dobu maximálne dvoch hodín v meste H..

2. Svoj návrh dôvodila tým, že posledné súdne konanie bolo zmanipulované a voči jej osobe zaujaté. Ohradila sa voči priebehu a postupu posledného pojednávania, ako aj na konajúceho sudcu. Poukázala na priebeh stykov otca s maloletým. Podľa jej tvrdení bol otec počas stykov hlučný, verbálne a fyzicky agresívny, pričom neraz musela asistovať sociálna kuratela a polícia. Po týchto atakoch skončil maloletý u psychiatra. Od toho momentu sa styky nerealizovali. Otec na maloletého finančne neprispieva, ani si inak neplní vyživovaciu povinnosť.

3. Otec vo svojom vyjadrení k návrhu zo dňa 16.12.2021 nesúhlasil s tvrdením matky a navrhol návrh matky zamietnuť. Matka ho opakovane krivo obviňuje, pričom doposiaľ ani jedno jej obvinenie

preukázané nebolo. Všetky jej útoky uvedené v predmetnom podaní, a to tak voči nemu, právnym zástupcom, zamestnancom súdu, ako aj ostatným účastníkom, sú hrubé klamstvá. Dôkazom opaku je nahrávka z predmetného pojednávania, ktorými klamstvami sa matka maloletého dieťaťa snaží úplne ho odstrihnúť od maloletého dieťaťa. Poukázal na konanie vedené na tunajšom súde č.k. 8Em/3/2021, kde sú zdokumentované všetky jeho trestné oznámenia.

4. Matka v replike k vyjadreniu otca vyvrátila tvrdenia o tom, že chce otca úplne od dieťaťa odstrihnúť, devastuje psychiku dieťaťa, úmyselne marí rozhodnutie súdu o doterajšej úprave stykov a krivo otca obviňuje. Matka podala návrh na zmenu úpravy stykov na základe nepriaznivých dosahov a negatívnych zmien na psychike dieťaťa, ktoré nastali v súvislosti s realizáciou stykov s otcom v zmysle rozsudku tunajšieho súdu sp.zn. 8P/13/2021. Dieťa bolo v tom čase emočne labilné. Dôkazom je správa zo psychologického vyšetrenia maloletého X. u P. T. zo dňa 10.03.2021 a správa zo psychiatrického vyšetrenia (kontroly) u P. Š. zo dňa 15.06.2021. Podľa záverov týchto odborných vyšetrení ide o dieťa emočne labilné s ťažkosťami v adaptabilite, s prítomnou reakciou na ťažký stres, s oslabením CNS, fóbicko - úzkostnou poruchou, enkoprézou neorganického pôvodu, fixované na matku. V súvislosti s konaním č.k. 7P/65/2019 bola zrušená ako nevyhovujúcu striedavá starostlivosť a súd styky s otcom zredukoval po vykonanom dokazovaní a vyhodnotení záverov znaleckého posudku č. 32/2019 znalkyne P. D. D. na 9 hodín v každom druhom týždni bez prespatia u otca. K dohode o zmene úpravy stykov matka pristúpila pod tlakom obavy o zmenu v osobnej starostlivosti v prospech otca, ak nebude so širšou úpravou stykov súhlasiť. Cieľom podaného návrhu na zmenu úpravy stykov teda nie je dieťa od otca „odstrihnúť“, odcudziť, ale dieťa psychicky stabilizovať v zmysle odporúčaní znalca, psychológa i psychiatra. Matka navrhla nariadiť znalecké dokazovanie znalcom z odvetvia detskej psychológie, s prirátaním konzultanta z odvetvia detskej psychiatrie. Na podklade výsledkov znaleckého dokazovania navrhla upraviť styky maloletého s otcom v jednom dni bez prespania, s počiatočnou realizáciou stykov v prítomnosti psychológa v rámci výchovného opatrenia, v priestoroch sociálnoprávnej ochrany detí.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil listinné dôkazy, a to návrh matky, vyjadrenia účastníkov, súdom vyžiadané správy, znalecký posudok, ostatný spisový materiál a zistil takýto skutkový a právny stav:

6. Právna zástupkyňa otca na pojednávaní konanom dňa 14.02.2023 uviedla, že zo strany matky dochádza k ubližovaniu dieťaťa a matka krivo obviňuje otca. Dieťa sa u otca cíti dobre, dokonca je video, kde sa spontánne zvitava s otcom. Matka v návrhu uviedla hrubé klamstvá. Labilita dieťaťa je vyvolaná z napätia, ktoré vytvára matka a nie je z toho, že sa stretáva s otcom. Je na mieste rozšírenie styku, teda od piatka do nedele, keďže je finančne náročné cestovať po maloletého. Navrhli návrh zamietnuť, alternatívne rozšíriť ešte styky, na celý víkend od piatka do nedele. Podľa ich názoru nie je potrebné nariaďovať ani znalecké dokazovanie. Matka neustále robí pri stykoch nejaké obštrukcie a problémy vznikajú z tohto.

7. Súd pojednával dňa 24.10.2023 v neprítomnosti otca, ktorý sa ospravedlnil a požiadal, aby súd rozhodol v jeho neprítomnosti, ktorý z dôvodných obáv z matky maloletého dieťaťa, ktorá svojím správaním a konaním ohrozuje jeho duševné zdravie, ako aj z dôvodu strachu pred krivými obvineniami matky maloletého dieťaťa, súhlasí s akoukoľvek úpravou styku s maloletým dieťaťom, nakoľko už nijaký styk nevykonáva a ani nemá záujem tento vykonávať. Z uvedeného dôvodu považoval celé toto konanie za nedôvodné a bezpredmetné.

8. Právna zástupkyňa matky na pojednávaní konanom dňa 24.10.2023 uviedla, že došlo k zmene pomerov na strane matky tým, že sa odsťahovala z domácnosti, kde žila so svojim partnerom a už 5 mesiacov žije sama v H., A. O. J. Č.. X, zamestnala sa, pracuje v reštaurácii X. v H.Ň.. Žije sama so synom. Nemá žiadneho partnera. Dieťa podľa vyjadrenia matky sa ukludnilo, možno považovať jeho psychický stav za stabilizovaný, je žiakom 4. ročníka. Celkom dobré výsledky dosahuje. Má problém s matematikou, možno to bude dokonca porucha učenia, bude kontaktovať školu a školského psychológa. Dieťa začalo navštevovať krúžok Taekwondo, je tam veľmi spokojný. Prospieva mu záujmová činnosť. Ďalej poukázala na závery znaleckého posudku, v zmysle ktorých otec nedokáže vytvoriť spoločenské a zdravé vzťahy k nikomu a potvrdzuje negatívny postoj dieťaťa voči otcovi a strach z jeho nepredvídateľných reakcií, ktoré sú silnejšie než pozitívne emócie. Navrhla, aby súd buď styky s otcom neupravil, už aj vzhľadom na vyjadrenie otca, že nemá záujem o styky s dieťaťom, alebo upravil styky bez prespatia v rámci niekoľkých hodín každý druhý víkend jeden deň. Otec skutočne

neprejavil záujem o styk s dieťaťom počas jedného roka. Odkedy vzal späť návrh na výkon rozhodnutia v konaní sp.zn. 8Em/3/2021, odvtedy sa vôbec s dieťaťom nekontaktoval a zrejme sa nemieni so synom v najbližšej dobe stretávať.

9. Kolízny opatrovník maloletého vzhľadom na vykonané dokazovanie vyjadril súhlas s výpoveďou právneho zástupcu, že je v záujme dieťaťa uklidniť túto situáciu ohľadom toho, že otec už vôbec neprejavuje záujem o dieťa. Priklonil sa k tomu, aby styky neboli upravené alebo upraviť styky neobmedzene a počkať na tú chvíľu, kedy už dieťa bude väčšie, bude mať vlastný názor a samé uzná, že či sa chce s otcom stretávať.

10. Zo správy kolízneho opatrovníka o šetrení pomerov zo dňa 09.02.2022 vyplýva, že maloletý X. O., A. XX.XX.XXXX, pochádza z manželského vzťahu matky Y.V. O. W., A. XX.XX.XXXX a otca W. F. O., A. XX.XX.XXXX. Rozsudkom sp.zn. 7P/65/2019-297 zo dňa 19.12.2019 bol zmenený pôvodný rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 10P/140/2017-25 zo dňa 03.08.2017 vo výroku o úprave výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletému dieťaťu tak, že súd zrušil striedavú osobnú starostlivosť rodičov a maloletého X. O. zveril do osobnej starostlivosti matky. Predmetným rozsudkom súd zaviazal otca vyživovacou povinnosťou vo výške 50,00 eur od 01.12.2019 do rúk matky. Rozsudkom boli upravené styky otca s dieťaťom tak, že otec sa bude s dieťaťom stretávať každý druhý víkend v mesiaci v sobotu od 9.00 hod. do 18.00 hod. Dňa 14.01.2020 podal otec dieťaťa voči predmetnému rozsudku na tunajší súd odvolanie, avšak senát Krajského súdu v Košiciach pod sp. zn. 8CoP/120/2020-378 zo dňa 31.07.2020 rozsudok prvej inštancie potvrdil v plnom rozsahu. Posledná súdna úprava stykov otca s dieťaťom prebehla v roku 2021, kedy Okresný súd Rožňava rozsudkom pod sp. zn. 8P/13/2021-93 v rámci rodičovskej dohody upravil styky otca s dieťaťom tak, že otec sa bude s dieťaťom stretávať každý druhý týždeň v mesiaci od piatku od 16.00 hod., kedy si maloletého prevezme od matky na autobusovej stanici v H. do soboty do 18.00 hod., kedy maloletého matke na tom istom mieste odovzdá. Zároveň sa rodičia dohodli, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým v každom kalendárnom roku dňa 25. decembra (1. sviatok vianočný) v čase od 9.00 hod. do 19.00 hod., pričom otec maloletého prevezme dieťa na autobusovej stanici v H. a rovnako ho na tom istom mieste aj odovzdá. Dňa 21.06.2021 sa bez predvolania dostavil otec maloletého X. O. p. F. O., ktorý v rozhovore uviedol, že by chcel pracovníka úradu informovať o priebehu stretnutia sa s dieťaťom konaného dňa 18. - 19.06.2021 a hlavne priblížiť situáciu odovzdávania dieťaťa matke na autobusovej stanici dňa 19.06.2021. P. O. vizuálne ukázal videonahrávku, keď maloletý X. sedí sám na tráve pred obrubníkom so slzami v očiach a matka dieťaťa so svojim partnerom stojí na druhej strane frekventovanej cesty s tým, že je na videonahrávke počuť slová otca ako hovorí dieťaťu, že „vidíš ako Ťa mama chce, ani si po Teba nepríde, ja Ťa tam nemôžem zobrať, pretože poruším súdne rozhodnutie, nakoľko nemôžem opustiť areál autobusovej stanice.“ Otec v rozhovore vyjadril ľútosť nad vzniknutou situáciou a žiadal kolízneho opatrovníka, aby umiestnil dieťa do iného prostredia ako je prostredie rodičov do času, kým sa situácia medzi rodičmi neurovná. Uviedol, že aj podľa jeho názoru je situácia veľmi vyhrotená a dieťa to celé veľmi zle znáša, a preto keď nemôže byť zverený do jeho starostlivosti, tak nech nie je ani v starostlivosti matky. Otec uviedol, že syna bude v zariadení pravidelne navštevovať. Otcovi dieťaťa bolo po vypočutí videonahrávky vysvetlené jeho nie veľmi vhodné správanie, a že práve on vyvolával v dieťati strach a smútok z celej situácie. Bolo mu vysvetlené, že matka má z neho strach fyzicky, ale aj psychicky, a zrejme preto si neprišla po dieťa na druhú stranu cesty. Bolo mu vysvetlené, že mal dieťa priniesť k matke za ruku na druhú stranu cesty bez akéhokoľvek komentára a rozhovoru s matkou, rozlúčiť sa s dieťaťom a odísť preč. Na túto reakciu kolízneho opatrovníka otec dieťaťa uviedol, že inak reagovať nemohol, jeho právny zástupca mu odporúčal neopúšťať, a hlavne neprekračovať obrubník, teda hranicu areálu stanice, nakoľko matka môže na neho podať trestné oznámenie orgánom činným v trestnom konaní za marenie výkonu súdneho rozhodnutia. Otec dieťaťa, však prostredníctvom svojho mobilného telefónu ukázal fotky s dieťaťom z času ich spoločného stretnutia. Otec s dieťaťom boli na výlete v doprovide starej matky zo strany otca a tiež priateľky otca. Dieťa bolo na uvedených fotografiách veľmi spokojné a usmievavé, bolo zrejme, že dieťa sa v spoločnosti otca cíti dobre a spokojne. Otec sa dokáže o dieťa postarať na krátky čas, dokáže dieťaťu zabezpečiť program cez víkend, hrať sa s ním a starostlivosť o dieťa s prespaním na jednu noc jednoznačne zvláda. Matka bola v predmetnej veci následne telefonicky kontaktovaná dňa 21.06.2021, avšak v telefóne uviedla, že sa nedostaví, nedôveruje pracovníkovi úradu, nakoľko si bude úrad stále hovoriť svoje a nebude ju počúvať. S p. O. skončila, viac mu dieťa neprinesie, pretože nebude riskovať zhoršenie zdravotného stavu dieťaťa, ktorý je už teraz z psychického hľadiska dosť zlý. Uviedla ďalej, že po incidente s otcom na poslednom stretnutí boli dieťaťu predpísané psychiatrické lieky a psychiatricka MUDr. Š. odporučila hospitalizáciu dieťaťa

na psychiatrickom oddelení. Kolízny opatrovník predvolal matku dieťaťa, aby sa dostavila nasledujúci deň na úrad za účelom zistenia jej postoja k situácii, ktorá sa odohrala cez víkend, avšak matka dieťaťa sa v stanovený deň nedostavila a stretnutie odignorovala. Matka sa však dňa 01.07.2021 dostavila na tunajšie odd. SPODaSK spolu so svojim dieťaťom bez predvolania, za účelom rozhovoru s vedúcou odd. SPODaSK P. D. P.. Rozhovoru sa zúčastnil aj pracovník úradu, ktorému je vec služobne pridelená. Rozhovor sa vykonal bez prítomnosti maloletého dieťaťa. Matka v rozhovore vyčítala kolíznemu opatrovníkovi, že jej sľúbil, že na súde zariadi, že dieťa nepôjde k otcovi spať. Pracovník úradu jej v rozhovore vysvetlil svoj postoj a názor vo vzťahu k predmetnej veci, a že v konečnom dôsledku o veci rozhoduje súd. Bolo jej vysvetlené, že kolízny opatrovník sa stotožňuje s názorom súdu a domnieva sa, že rozhodnutie súdu je v najlepšom záujme jej dieťaťa, nakoľko je zrejmé, že dieťaťa svojho otca neodmieta a má k nemu vytvorenú pozitívnu citovú väzbu. Dieťa sa s ním chce stretávať a otec zvláda starostlivosť o dieťa na krátky čas, ako to uviedla aj znalkyňa v znaleckom posudku. Z týchto dôvodov kolízny opatrovník navrhol na súdnom pojednávaní túto alternatívu, ktorú považoval za správnu a hlavne v najlepšom záujme dieťaťa. Zlý zdravotný stav dieťaťa je podľa názoru matky spôsobený zlým vplyvom otca na dieťa, hlavne však zlou starostlivosťou zo strany otca v čase, keď je dieťaťa v jeho domácnosti. Pracovníci úradu sa matke snažili vysvetliť, že zlý zdravotný stav dieťaťa je spôsobený práve vzájomným konfliktom rodičov a nevyrovnanými vzťahmi voči sebe navzájom, a rodičia sú tí, ktorí spôsobujú dieťaťu traumu a vystavujú ho konfliktu loajality, ktorý dieťa veľmi zle znáša. Pracovníci úradu požiadali matku o vysvetlenie, prečo vlastne prišla, keď v predchádzajúcom období stretnutie odmietla. Matka uviedla, že by chcela, aby sa pracovníci úradu zúčastnili nasledujúceho stretnutia otca s dieťaťom dňa 02.07.2021 a aby boli prítomní pri odovzdávaní dieťaťa medzi rodičmi na autobusovej stanici. Pracovníci oddelenia SPODaSK prisľúbili svoju účasť a dňa 02.07.2021 sa o 16.00 hod. dostavili na autobusovú stanicu v H., ale stretnutie otca s dieťaťom neprebehlo. Nedostavila sa ani matka s dieťaťom a ani otec. V utorok 06.07.2021 kolízny opatrovník telefonicky kontaktoval matku za účelom vysvetlenia veci a matka uviedla, že stretnutie sa má uskutočniť nasledujúci víkend 09.07.2021, nedopatrením to nesprávne pozrela v kalendári. Matke bola zároveň odporučená opakovaná návšteva odborníka v obore psychiatria za účelom pravidelnej terapie. Dňa 09.07.2021 na základe predchádzajúcej dohody sa zamestnanci Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, odboru sociálnych vecí a rodiny, P. P. Y. P. X., zúčastnili odovzdania dieťaťa, mal. X. O., A.. XX.XX.XXXX, zo starostlivosti matky do starostlivosti otca, za účelom realizácie styku v zmysle rozhodnutia súdu. Miestom odovzdania dieťaťa bola Autobusová stanica H.. Pri poslednom odovzdaní dieťaťa do starostlivosti matky došlo medzi rodičmi k verbálnemu konfliktu, dieťa to nezvládlo, plakalo a triaslo sa, matka s ním absolvovala lekárske vyšetrenie. Samko sa na stretnutie s otcom tešil, v predchádzajúci deň sa dohodli, že sa pôjdu kúpať. Matka s maloletým boli na autobusovej stanici skôr, skôr tam bol aj otec so svojou matkou, počkal však presne na čas, kedy má dieťa prevziať, a to 16,00 hod. Matke položil otázky, či má X. zabalené plavky a šľapky, ktoré matka nezabalila, lebo sa ešte toho roku neboli kúpať a z tých, ktoré mal už vyrástol. Otec sa chcel vyhnúť konfliktu, preto reagoval vyjadrením, že to nebude riešiť. Matka ho požiadala, aby dal X. večer do postele hračky, ktoré si zabalil. Následne otec s maloletým odišli smerom k nástupišťam, stará matka sa do rozhovoru rodičov nezapájala, s vnukom sa ani nezvítila. X. sa otáčal a kýval matke, pokiaľ ju videl. Matka po odchode maloletého uviedla, že jej včera hovoril, aby neplakala, že on sa v nasledujúci deň vráti. Poskytli jej poradenstvo v tom zmysle, aby sa snažila byť pokojná a povzbudiť maloletého ku stretnutiu s otcom, pozitívne ho motivovať, aby sa netrápil a neprežíval s ňou jej obavy. V nasledujúci deň v sobotu mala P. P. na služobnom telefóne neprijatý hovor od matky maloletého, na ktorý reagovala večer. Matka sa chcela informovať, či sa zúčastní prevzatia dieťaťa zo starostlivosti otca. Bolo jej vysvetlené, že prítomnosť zamestnancov OSPODaSk je za účelom pozorovania reakcie dieťaťa a priebehu odovzdania dieťaťa, čo aj urobili v prechádzajúci deň. Matka zhodnotila prevzatie dieťaťa zo starostlivosti otca pozitívne, prebehlo pokojne a bez konfliktu. Na základe už uvedených udalostí bol kontaktovaný a požiadany o psychologickú intervenciu aj klinický psychológ, P. H. T.. Dňa 28.07.2021 odd. SPODaSK kontaktovala, že chcela zrealizovať spoločnú konzultáciu s rodičmi mal. X. O.. Matka nedvíhala telefón a nereagovala na predvolania. Na konzultáciu sa dostavil len otec mal. X., ktorý uvádzal, že matka nie vždy rešpektuje rozhodnutie súdu o úprave styku s dieťaťom. P. T. mohla zrealizovať stretnutie rodičov v druhom augustovom týždni, potom už len začiatkom septembra, nakoľko mala čerpať dovolenku. Od toho času pracovník úradu obdržal niekoľko (7) podaní trestných oznámení zo strany otca dieťaťa orgánom činným v trestnom konaní, za marenie súdneho rozhodnutia zo strany matky. Otec dieťaťa bol v konaní na návrh matky o zmenu úpravy styku sp.zn. 12P/143/2021-29 telefonicky kontaktovaný, uviedol, že matka naďalej bráni otcovi v stykoch, pri každom stretnutí, matke sms-správou oznámi svoj príchod na stretnutie. Pravidelne dieťa kontaktuje telefonicky, avšak matka telefón zloží, resp. ak zdvihne neodovzdá mobilný telefón dieťaťu. Stalo sa aj to, že ak náhodou dieťaťu mobilný telefón matka

odovzdala do ruky, otec v zákulisí začul, ako matka dohovára dieťaťu - „povedz, že nechceš ísť do H. X.“. Mal prísť aj na Vianoce, matka ho však na stretnutie nepriniesla. Posledné stretnutie otca s dieťaťom v zmysle platnej súdnej úpravy prebehlo ešte v mesiaci júl 2021, kedy bol maloletý X. na celý víkend v domácnosti otca. V uvedený víkend otec zorganizoval kúpanie na S. Q. blízko H. X., dieťa sa cítilo podľa jeho vyjadrenia veľmi dobre. Otec sa stretol so synom ešte náhodne v mesiaci august (20.08.2021), iba sa pozdravili. Otec uvádzal, že sa o dieťati informuje aj v školskom zariadení, napr. v mesiaci január 2022 ho bol pozrieť na veľmi krátky čas v školskom zariadení, informoval sa ohľadom vyučovacích výsledkov dieťaťa. Otec v rozhovore uviedol, že sa jeho pomery od posledného súdneho konania nezmenili, v telefonickom rozhovore sa zmienil o novom zamestnaní v F., konkrétnejšie sa otec k uvedenej skutočnosti nevyjadroval. Uviedol však, že návrh matky považuje za absurdný a neopodstatnený. Dňa 07.02.2022 bolo vykonané šetrenie pomerov u matky dieťaťa na adrese O. XX, H.. Rozhovor s matkou bol vykonaný v spoločných priestoroch chodby, nakoľko matka uviedla, že je pozitívna na ochorenie COVID-19. V predmetnej veci však uviedla, že naďalej nedovolí dieťaťu navštevovať domácnosť otca, nevláda to dobre na psychický stav dieťaťa, ktoré je aj tak veľmi emočne labilné (úrad si má preštudovať lekárske nálezy psychiatra dieťaťa). Uviedla, že otec sa správa nevhodne, „kričí na dieťa, rozkopáva dvere a vyhráža sa matke nožikom“, uvádzala skutočnosti, ktoré sa udiali ešte v januári 2021. Na otázku kolízneho opatrovníka, či vyhľadala odbornú pomoc ohľadne svojho zdravotného stavu tak, ako jej to úrad odporučil ešte v letných mesiacoch, uviedla, že prečo by mala ona riešiť svoj zdravotný stav, keď nemá vážnejšie psychické problémy. Nekontaktovala ani klinického psychológa P. T., nakoľko ona nemá o čom rozprávať s otcom dieťaťa, nemá to význam. Následne sa do rozhovoru zapojil aj partner matky, p. P., ktorý uviedol, že viac dieťa neprinesú na stretnutie s otcom, nakoľko sa otec dieťaťa nevhodne správa, používa vulgarity a stretnutia sú ukončené. V závere matka uviedla, že sa stretnú na súdnom pojednávaní. Záverom uviedli, že rodičia nie sú schopní v súčasnej dobe vzájomne spolu komunikovať bez konfliktov, nevedia sa dohodnúť ohľadne starostlivosti a výchovy svojho dieťaťa, preto navrhli, aby súd vo veci nariadil opakované hlbšie znalecké dokazovanie z odboru pedopsychológie s prizvaním odborníka z oboru psychiatria, z dôvodu ich protichodných názorov a postojov. Zároveň žiadali, aby súd v rámci svojej výchovnej funkcie viedol účastníkov konania k efektívnejšej komunikácii ohľadom výkonu svojich rodičovských práv a povinností voči ich maloletému dieťaťu sledujúc jeho najlepší záujem.

11. V priebehu konania súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvia psychiatria, pedopsychiatria. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že vzťahové väzby k rodičom má maloletý vybudované, ale nie sú psychologicky zdravé a bezpečné, vykazujú kvality tzv. nejistej ambivalentnej väzby. Sú dôsledkom opakovanej citovej skúsenosti s rodičmi, kedy rodičia buď nereagovali vôbec, alebo naopak nestabilne a premenlivo reagovali na potreby dieťaťa (ambivalentne, raz empaticky, inokedy ľahostajne, nepozorne, prehliadajúco). Dieťa sa tak naučilo ne/vyjadrovať svoje potreby - často cez vystupňovanú frustráciu, poruchy správania. Nedá sa spätne určiť miera akou prispel otec a akou matka. Obaja na tom nesú svoj podiel, aj ich vzájomná interakcia a ovzdušie, v ktorom maloletý vyrastal, mali formatívny vplyv na plytšie a menej spoľahlivé, menej psychicky zdravé citové väzby vzájomne. Otec najlepšie zvláda jednoduché bezpečné situácie (pohrať sa so synom, urobiť mu program v súlade so svojím záujmom), nemá však zdroje k zvládaniu hlbších nárokov rodičovstva, empatické vnímanie syna a jeho potrieb a tam kde sa situácie komplikujú a vyžadujú zdravú flexibilitu a emočnú stabilitu sa môže rýchlo dezorganizovať. To môže byť aj psychologickým vysvetlením, prečo napriek tomu, že striedavá starostlivosť ako model formálne fungovala, otec nedokázal zvládať týždeň v role otca. Zvláda iba kratšie úseky, inak nevie byť spoľahlivým rodičom. Rovnaké kvality sa nachádzajú aj u matky, nie však v takom závažnom rozmere - na strane matky sú úseky, kedy je spoľahlivou rodičovskou postavou dlhšie a viac saturuje potreby. Ako znalec, berúc do úvahy všetky zistené okolnosti, sa domnieva, že ani jeden z rodičov nie je pripravený zvládať nároky striedavej starostlivosti. Obaja rodičia sú problematickí čo do svojich povahových výbav, a v rámci ich prejavov je prítomná malá pružnosť a prispôsobivosť. Neadekvátne trvajú na svojom, plnia hlavne svoje očakávania, nevedia kooperovať. Najhlavnejšou kontraindikáciou striedavej starostlivosti je labilný terén psychiky maloletého, dieťa je dlhodobo sledované ako u pedopsychiatra, tak aj psychológa s poruchami správania, úzkosťou. Zaťažiť takýto terén detskej osobnosti neustálym striedaním prostredí, ktoré sú v konflikte, striedať miesta pobytu (H. X. Y. H.) ako aj striedať základné školy, je úplne nevhodné, čo sa týka potrieb takéhoto krehkého dieťaťa. Stretávanie počas jedného dňa, napr. každú párnú sobotu alebo každú nepárnú nedeľu, bez nočného prespania, sa zdajú byť aktuálne najoptimálnejšie. Maloletý je dlhodobo sledovaný pedopsychiatrom, preto sa znalec v odbornej úvahe rozhodol rešpektovať názor pedopsychiatra, ktorý ho dlhodobo pozná a nálezy zo znaleckého vyšetrenia nezakladali nevyhnutnosť vyšetrovať duševný

stav dieťaťa, skôr sa javí prioritne vyšetriť duševný stav rodičov. Znalkyňa u otca nezistila známky duševnej poruchy ani choroby v zmysle psychózy.

12. Podľa ust. § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia §25 a §26 sa použijú primerane.

13. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že vzťahy medzi rodičmi sú tak vážne narušené, že rodičia nedokážu spolu komunikovať vôbec o ničom. Tento ich narušený vzťah sa prenáša na maloleté dieťa, čo vyústilo do výchovných problémov a maloletý je dlhodobo sledovaný pedopsychiatrom. Nešťastným dôsledkom týchto vzťahových problémov medzi rodičmi je to, že otec prestal realizovať styky s maloletým dieťaťom, čo potvrdzuje aj fakt, že nariadeného pojednávania sa otec nezúčastnil, pričom vo svojom vyjadrení uviedol, že bude súhlasiť s akoukoľvek úpravou styku, nakoľko už nijaký styk s maloletým nevykonáva a ani nemá záujem tento vykonávať. Napriek pomoci zo strany odborníkov sa situácia momentálne javí byť neriešiteľnou. Ako vyplynulo zo znaleckého posudku, stretávanie otca s maloletým počas jedného dňa bez nočného prespania sa aktuálne zdá byť najoptimálnejšie. Avšak v tomto smere nebolo možné rozhodnúť, nakoľko otec maloletého rezignoval a styk s maloletým vôbec nerealizuje. Nebolo by v záujme zdravotného stavu maloletého, aby súd nariadil styky v tomto zmysle, pričom k ich realizácii by nedošlo, nakoľko otec by sa na tieto styky nedostavoval. Maloletý by bol takto vystavovaný priamemu odmietaniu zo strany otca, kedy matka by bola povinná dieťa na styk pripraviť (dieťa by sa na styk s otcom tešilo - ako vyplynulo aj z doposiaľ realizovaných stykov), avšak ten by sa v konečnom dôsledku nezrealizoval pre neprítomnosť otca. Neupravením styku resp. realizáciou styku po vzájomnej dohode rodičov súd sledoval zastabilizovanie psychického stavu maloletého, ako aj upokojenie vzájomných vášní medzi rodičmi. Obaja rodičia potrebujú upokojiť situáciu, potrebujú dlhší časový priestor k tomu, aby si uvedomili dôležitosť rodičovských rolí, tak svojich, ako aj druhého rodiča. Je na rodičoch, aby si k sebe našli cestu, aby sa naučili komunikovať ohľadne ich maloletého syna, aby týmto svojim konaním mu neublížovali, ale práve naopak, aby dokázali sanovať potreby svojho maloletého dieťaťa. Tak ako vyplýva zo znaleckého posudku, vzťahy maloletého k rodičom nie sú psychologicky zdravé a bezpečné, vykazujú kvality tzv. neistej ambivalentnej väzby. Sú dôsledkom opakovanej citovej skúsenosti s rodičmi, kedy rodičia buď nereagovali vôbec, alebo naopak nestabilne a premenlivo. Tento postoj alebo toto správanie zo strany rodičov sa znova opakuje. Ak rodičia nezmenia svoj prístup, výchovné problémy u maloletého sa budú len prehĺbovať. Momentálny stav maloletého, tak ako ho deklarovala matka, je aktuálne stabilizovaný. V škole dosahuje celkom dobré výsledky, prospieva mu záujmová mimoškolská činnosť. Je evidentné, že po tom, čo sa otec prestal s maloletým, sa matka upokojila, stabilizovala, a to sa prenáša aj na maloletého. Matka súdu deklarovala, že otcovi v stykoch s maloletým brániť nebude, dokonca mu napísala aj správu, že by sa s ním chcel maloletý stretnúť. Otec na túto správu však nereagoval. V zmysle uvedeného v najlepšom záujme maloletého je ponechať realizáciu stykov na vzájomnej dohode rodičov. Súd je toho názoru, že rodičia majú predpoklady na to, aby sa postupne začali styky medzi otcom a maloletým obnovovať.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa ust. § 57 zákona č. 161/2015 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

16. Podľa ust. § 58 ods. 1 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

17. Podľa ust. § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

18. V priebehu konania vznikli štátu trovy titulom nákladov za podaný znalecký posudok vypracovaný znalkyňou P. S. H., z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvia pedopsychiatria. O odmene znalkyne súd rozhodol uznesením zo dňa 25.09.2023, č.k.: 12P/143/2021-156. Súd určil znalkyni odmenu za

výkon znaleckej činnosti vo výške 318,72 eur, ktorej odmena bola vyplatená z rozpočtových prostriedkov štátu.

19. V mimosporových konaniach platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil. Každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. CMP obsahuje z tejto zásady však výnimku a to v súvislosti s ust. § 55 CMP, pričom zákon nekonkretizuje, komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať.

20. Štát má podľa výsledku konania proti účastníkom právo na náhradu nákladov konania, ktoré platil aj v konaniach, v ktorých účastníci nemajú postavenie navrhovateľov a odporcov, teda v konaniach, ktoré sú vecne oslobodené od súdnych poplatkov, alebo v ktorých účastníci sú oslobodení od súdnych poplatkov. Pre priznanie náhrady trov konania, ktoré platí štát, nie je smerodajné, či dokazovanie nariadené súdom, v dôsledku ktorého vznikli trovy štátu, bolo opodstatnené. V nesporných konaniach však nie je možné hovoriť o úspechu alebo neúspechu niektorého z účastníkov konania a štát má právo na náhradu trov konania v rovnakom rozsahu proti každému z účastníkov. Predpokladom pre uloženie povinnosti účastníkom nahradiť štátu trovy konania je taký výsledok konania, ktorý dovoľuje záver o uložení tejto povinnosti a zároveň skutočnosť, že účastník, ktorému má byť povinnosť uložená, nespĺňa predpoklady na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

21. Nariadenie znaleckého dokazovania znalcom z odvetvia pedopsychiatria súd považoval za nevyhnutné, za účelom objasnenia skutočného stavu veci. Dôvodom boli protichodné názory a postoje rodičov, vzájomné osočovanie a konfliktná komunikácia medzi rodičmi. V neposlednom rade bolo nevyhnutné ozrejniť aj psychický stav dieťaťa, na ktoré matka odkazovala. Znalecké dokazovanie bolo nesporne vykonané v záujme maloletého a v konečnom dôsledku v záujme všetkých účastníkov konania. Súd zohľadňoval majetkovú sféru účastníkov, pričom zistil, že rodičia nespĺňajú predpoklady na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Matka je riadne zamestnaná a otcovi nič nebráni v tom, aby sa zamestnal a dosahoval príjem. Navyše pomerná časť trov pripadajúca na rodiča nie je likvidačná vo vzťahu k majetkovým pomerom. Obom rodičom súd uložil povinnosť rovným dielom nahradiť štátu trovy dôkazu vo výške 159,36 eur, v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, podľa priloženého platobného predpisu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Podľa § 376 CMP, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa podľa z. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.